

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 13.5.2016
COM(2016) 248 final

2016/0130 (COD)

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

**o spremembi Direktive 2004/37/ES o varovanju delavcev pred nevarnostmi zaradi
izpostavljenosti rakotvornim ali mutagenim snovem pri delu**

(Besedilo velja za EGP)

{SWD(2016) 152 final}

{SWD(2016) 153 final}

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Namen tega predloga je izboljšati varovanje zdravja delavcev z zmanjšanjem poklicne izpostavljenosti rakotvornim kemijskim dejavnikom, da bi izboljšali učinkovitost zakonodaje EU na tem področju ter zagotovili večjo jasnost in bolj enake konkurenčne pogoje za gospodarske subjekte. Predlog je eden od prednostnih ukrepov, opredeljenih v delovnem programu Komisije za leto 2016. S to pobudo Komisija uresničuje svojo zavezo za izboljšanje učinkovitosti in uspešnosti okvira EU za zaščito delavcev. Cilj pobude je tudi nadaljevati to pomembno delo in opraviti nadaljnje ocene učinka in z namenom, da se predlagajo mejne vrednosti za dodatne rakotvorne snovi.

Ocene nedavnega in bodočega bremena poklicnih bolezni kažejo, da so rakava obolenja, povezana z delovnim mestom, težava in tako bo tudi v prihodnosti zaradi izpostavljenosti delavcev rakotvornim snovem. Rak je najpogostejši vzrok smrti, povezanih z delovnim mestom, v EU. Vsako leto je 53 % smrtnih primerov, povezanih z delovnim mestom, pripisanih raku, v primerjavi z 28 % za bolezni obtočil in 6 % za bolezni dihal¹.

Komisija predlaga revizijo ali uvedbo mejnih vrednosti izpostavljenosti za 13 kemijskih dejavnikov. Glede na oceno učinka bi se tako rešilo približno 100 000 življenj do leta 2069. Predlaga se, da se mejne vrednosti vnesejo v Direktivo 2004/37/ES Evropskega parlamenta in Sveta o varovanju delavcev pred nevarnostmi zaradi izpostavljenosti rakotvornim ali mutagenim snovem pri delu (v nadaljnjem besedilu: Direktiva)². V skladu s členom 16 Direktive te mejne vrednosti določi Svet na podlagi razpoložljivih podatkov, vključno z znanstvenimi in tehničnimi podatki, za vse rakotvorne ali mutagene snovi, za katere je to mogoče.

Določbe direktive se uporabljajo za vsak kemijski dejavnik, ki izpolnjuje merila za razvrstitev v kategorijo 1A ali 1B rakotvornih snovi iz Priloge I k Uredbi (ES) št. 1272/2008 (CLP)³. Navedena uredba našteva „usklajene“ (obvezne) razvrstitve za 1 017 kemičnih snovi v kategorijo 1 rakotvornih snovi („snovi, za katere je znano ali se domneva, da so rakotvorne za ljudi“) na podlagi epidemioloških podatkov in/ali podatkov o živalih⁴. V drugem pomembnem postopku razvrstitve Mednarodne agencije za raziskave raka pa je bilo opredeljenih skoraj 500 dejavnikov, ki so rakotvorni za človeka (skupina 1; 118 dejavnikov), verjetno rakotvorni za človeka (skupina 2A; 75) ali morebitno rakotvorni za človeka (skupina 2B; 288)⁵.

¹ Evropske ocene poškodb in slabega zdravja povezanih z delom, [Work-related Illnesses Identification, Causal Factors and Prevention Safe Work — Healthy Work — For Life](#), Takala J., Workplace Safety and Health Institute, Singapur, predstavitev na konferenci predsedstva EU, Atene, junij 2014.

² Direktiva 2004/37/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o varovanju delavcev pred nevarnostmi zaradi izpostavljenosti rakotvornim ali mutagenim snovem pri delu (šesta posebna direktiva v skladu s členom 16(1) Direktive 89/391/EGS) (kodificirana različica) (Besedilo velja za EGP) (UL L 158, 30.4.2004, str. 50).

³ Uredba (ES) št. 1272/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o razvrščanju, označevanju in pakiranju snovi ter zmesi, o spremembi in razveljavitvi direktiv 67/548/EGS in 1999/45/ES ter spremembi Uredbe (ES) št. 1907/2006 (UL L 353, 31.12.2008, str. 1).

⁴ V skladu z navedeno uredbo je bilo 1 017 kemijskih dejavnikov (in skupin kemijskih dejavnikov) v okviru obveznega „usklajenega razvrščanja“ razvrščeno kot rakotvorne snovi „kategorije 1“, ki se jim pripiše stavek o nevarnosti „Lahko povzroči raka“.

⁵ [Monographs on the evaluation of carcinogenic risk to humans](#), Mednarodna agencija za raziskave raka, SZO.

Določbe Direktive se uporabljajo tudi za vsako snov, zmes ali postopek iz Priloge I k Direktivi ter za vsako snov ali zmes, ki se sprošča pri postopku iz navedene priloge. Priloga I k Direktivi zdaj vključuje seznam opredeljenih postopkov in snovi, ki nastajajo pri postopkih. Cilj je pojasniti delavcem, delodajalcem in izvršilnim organom, ali določeni kemijski dejavnik ali postopek, če ni bil drugače razvrščen v skladu z Uredbo (ES) št. 1272/2008, spada v področje uporabe Direktive. Trenutno je v Prilogi I pet vnosov.

Direktiva določa številne splošne minimalne zahteve za preprečevanje ali zmanjšanje izpostavljenosti vsem rakotvornim in mutagenim snovem, ki spadajo v njeno področje uporabe. Delodajalci morajo ugotoviti in oceniti tveganja za delavce v zvezi z izpostavljenostjo določenim rakotvornim (in mutagenim) snovem ter preprečiti izpostavljenost, kadar se tveganja pojavijo. Če je to tehnično izvedljivo, je treba postopek ali kemijski dejavnik nadomestiti z nenevarnim ali manj nevarnim. Če nadomestitev ni tehnično izvedljiva, je kemijske rakotvorne snovi treba, kolikor je to tehnično izvedljivo, proizvajati in uporabljati v zaprtem sistemu za preprečevanje izpostavljenosti. Kjer to tehnično ni izvedljivo, je treba izpostavljenost delavcev znižati do najnižje ravni, ki jo je tehnično mogoče zagotoviti. To odraža obveznosti glede zmanjševanja izpostavljenosti iz člena 5(2) in 5(3) Direktive.

Poleg teh splošnih minimalnih zahtev Direktiva jasno določa tudi, da je bila določitev mejnih vrednosti za poklicno izpostavljenost posameznim rakotvornim in mutagenim snovem prek vdihavanja sestavni del mehanizma za zaščito delavcev⁶. Te vrednosti je treba še določiti za kemijske dejavnike, za katere takšne mejne vrednosti še ne obstajajo, in jih revidirati, kadar koli je to mogoče v luči novejših znanstvenih podatkov⁷. Konkretno mejne vrednosti za izpostavljenost določenim kemijskim dejavnikom so določene v Prilogi III k Direktivi. Trenutno so v Prilogi III trije vnosi.

Mejne vrednosti za poklicno izpostavljenost, določene z Direktivo, je po potrebi treba revidirati, da se upoštevajo novi znanstveni podatki, izboljšave na področju merskih tehnik, ukrepi za obvladovanje tveganja in drugi pomembni dejavniki.

Na podlagi tega se predlaga uvedba treh posebnih ukrepov:

A. Vključitev dela, ki vključuje izpostavljenost prahu kristalnega kremena, ki se vdihuje in ki nastane pri delovnem postopku, v Prilogo I k Direktivi in določitev ustrezne mejne vrednosti v Prilogi III.

Mednarodna agencija za raziskave raka v monografiji 100C⁸ na podlagi najnovejših znanstvenih dokazov navaja, da je „kristalni kremen v obliki prahu iz kremena ali kristobalita“ rakotvorna snov za človeka (skupina 1). Znanstveni odbor za omejitve poklicne izpostavljenosti kemičnim snovem (v nadaljnjem besedilu: SCOEL) je ocenil učinke kristalnega kremena (prahu, ki se ga vdihuje) na zdravje delavcev pri delu. Mejna vrednost, ki jo je treba vključiti v Prilogo III, predlagana v tej pobudi in dogovorjena s Svetovalnim odborom za varnost in zdravje pri delu (v nadaljnjem besedilu: ACSH), odraža socialno-ekonomske dejavnike izvedljivosti, obenem pa ohranja cilj zagotavljanja zdravja delavcev.

Za kristalni kremen, ki je dan na trg, velja obveznost razvrstitve v skladu z Uredbo (ES) št. 1272/2008, medtem ko prah kristalnega kremena, ki nastaja pri delovnem postopku, ni dan na trg in zato ni razvrščen v skladu z navedeno uredbo. Vendar Direktiva določa vključitev v Prilogo I snovi ali zmesi, ki se sproščajo med postopkom iz navedene priloge in ki sicer niso

⁶ Člen 1(1) in uvodna izjava 13 Direktive.

⁷ Uvodna izjava 13 Direktive.

⁸ IARC(2012) <http://monographs.iarc.fr/ENG/Monographs/vol100C/mono100C-14.pdf>

predmet obveznosti razvrstitve v skladu z navedeno uredbo, vendar izpolnjujejo merila za razvrstitev kot rakotvorne snovi. Prah kristalnega kremena, ki se vdihuje, spada v to kategorijo.

B. Določitev mejnih vrednosti za 10 dodatnih rakotvornih snovi v Prilogi III.

Razpoložljivi znanstveni dokazi potrjujejo potrebo po dopolnitvi Priloge III z mejnimi vrednostmi za dodatnih 10 rakotvornih snovi. SCOEL je predložil priporočila za vse razen dveh izmed teh dejavnikov (o-toluidin in 2-nitropropan). Za omenjena dejavnika se je Komisija sklicevala predvsem na znanstvene informacije, ki so na voljo javnosti, vključno s sklepi nacionalnih znanstvenih odborov, ki določajo mejne vrednosti za poklicno izpostavljenost. Opravljena so bila posvetovanja z ACSH glede vseh vidikov tega predloga v skladu s členom 2(2)(f) Sklepa Sveta z dne 22. julija 2003⁹. Kar zadeva predlagane mejne vrednosti, so bili po posvetovanju z ACSH upoštevani socialno-ekonomski dejavniki izvedljivosti.

C. Revizija sedanjih mejnih vrednosti za prah trdega lesa in monomer vinil klorid v luči razpoložljivih znanstvenih podatkov.

Za dve od treh obstoječih mejnih vrednosti, določenih v Prilogi III k Direktivi, in sicer za delo, ki vključuje izpostavljenost prahu trdega lesa in monomeru vinil klorid, je SCOEL sprejel revidirana priporočila v letu 2003 oziroma 2004. Ta priporočila navajajo, da je treba razmisliti o reviziji obstoječih mejnih vrednosti za prah trdega lesa in monomer vinil klorid, ki naj bi bili previsoki za ustrezno zaščito delavcev. Zato je primerno revidirati sedanje mejne vrednosti za prah trdega lesa in monomer vinil klorid v luči novejših znanstvenih podatkov.

• Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike

Zagotoviti varno in zdravo delovno okolje za več kot 217 milijonov delavcev v EU je strateški cilj Komisije v skladu z njenim nedavnim sporočilom o strateškem okviru EU za varnost in zdravje pri delu za obdobje 2014–2020 (ki določa strategijo za zdravje in varnost pri delu)¹⁰. Eden glavnih izzivov, opredeljenih v strategiji, je izboljšati preprečevanje z delom povezanih bolezni z obravnavo obstoječih, novih in nastajajočih tveganj.

Ta pobuda je v skladu s prednostnimi nalogami Komisije za bolj povezan in pravičnejši enotni trg, zlasti za njegovo socialno razsežnost. Pobuda je v skladu s prizadevanji Komisije za vzpostavitev poštenega in resnično vseevropskega trga dela, ki delavcem zagotavlja dostojno zaščito in trajnostna delovna mesta¹¹. To vključuje varovanje zdravja in varnosti pri delu, socialno varstvo in pravice, povezane s pogodbo o zaposlitvi.

Okvirna Direktiva 89/391/EGS¹² o zdravju in varnosti pri delu ter Direktiva 98/24/ES¹³ o tveganjih zaradi izpostavljenosti kemijskim dejavnikom pri delu se uporabljata kot splošna zakonodaja brez poseganja v strožje in/ali bolj specifične določbe, vsebovane v Direktivi.

⁹ Sklep Sveta z dne 22. julija 2003 o ustanovitvi Svetovalnega odbora za varnost in zdravje pri delu, UL C 218, 13.9.2003, str. 0001–0004.

¹⁰ COM (2014) 332 final, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TEXT/PDF/?uri=CELEX:52014DC0332&from=EN>

¹¹ Govor predsednika Junckerja v Evropskem parlamentu z dne 9. septembra 2015 o stanju v Uniji.

¹² Direktiva Sveta 89/391/EGS z dne 12. junija 1989 o uvajanju ukrepov za spodbujanje izboljšav varnosti in zdravja delavcev pri delu (UL L 183, 29.6.1989, str. 1).

¹³ Direktiva Sveta 98/24/ES z dne 7. aprila 1998 o varovanju zdravja in zagotavljanju varnosti delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti kemičnim dejavnikom pri delu (štirinajsta posebna direktiva v smislu člena 16(1) Direktive 89/391/EGS) (UL L 131, 5.5.1998, str. 11).

Socialni partnerji, ki zastopajo 18 evropskih industrijskih sektorjev, so leta 2006 podpisali evropski večsektorski sporazum o socialnem dialogu o zdravstveni zaščiti delavcev z dobrim ravnanjem in uporabo kristalnega kremenca in njegovih proizvodov (NEPSi). Gre za avtonomni sporazum, sklenjen v skladu s členom 155(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) in ki ga izvajajo socialni partnerji v skladu s členom 155(2) PDEU¹⁴. Navedeni sporazum dopolnjuje sedanjí predlog, saj določa smernice za delodajalce v zvezi z zmanjšanjem izpostavljenosti in spodbuja ukrepe delodajalcev za preprečevanje izpostavljenosti. Ker pa ni prenesen v zakonodajo EU in ne zajema gradbenega sektorja, kjer je tovrstne izpostavljenosti največ, ne more nadomestiti zavezujoče mejne vrednosti izpostavljenosti, določene v Direktivi.

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Izboljšanje delovnih pogojev in preprečevanje resnih nesreč ali poklicnih bolezni med delavci ter spodbujanje zdravja delavcev skozi celoten čas njihove zaposlitve je ključno načelo v skladu z načrtom za oceno trojnega A na socialnem področju v EU, ki ga je predsednik Juncker predstavil v svojih političnih smernicah. Prav tako pozitivno vpliva na produktivnost in konkurenčnost ter je bistvenega pomena za spodbujanje daljše delovne dobe v skladu s cilji strategije Evropa 2020 za pametno, trajnostno in vključujočo rast¹⁵.

Izmed 13 kemijskih dejavnikov, obravnavanih v tem predlogu, so bili trije dodani na seznam snovi, ki bodo morda vključene med snovi, ki vzbujajo veliko zaskrbljenost (SVHC), vzpostavljen v skladu s členom 59(1) Uredbe (ES) št. 1907/2006 o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij (v nadaljnjem besedilu: uredba REACH)¹⁶: hidrazin, o-toluidin in refraktorska keramična vlakna. Refraktorska keramična vlakna je poleg tega za vključitev v Prilogo XIV k uredbi REACH predlagala tudi Evropska agencija za kemikalije. Nekatere spojine šestvalentnega kroma so opredeljene kot snovi, ki vzbujajo veliko zaskrbljenost, in so bile dodane na seznam snovi, ki bodo morda vključene med snovi, ki vzbujajo veliko zaskrbljenost, po priporočilu Agencije pa so bile dodane tudi v Prilogo XIV k uredbi REACH.

Direktiva zakonito dopolnjuje uredbu REACH. Okvirna direktiva 89/391/EGS, ki se uporablja kot splošna zakonodaja na področju, ki ga zajema Direktiva, določa, da se uporablja brez poseganja v že obstoječe ali prihodnje nacionalne in evropske predpise, ki so ugodnejši za varovanje zdravja in varnosti delavcev pri delu. V uredbi REACH pa je navedeno, da se uporablja brez poseganja v določbe zakonodaje glede zaščite delavcev, vključno z Direktivo.

Glede na to, da se Direktiva in uredba REACH dopolnjujeta, je smiselno predlagati mejne vrednosti v okviru Direktive, in sicer iz naslednjih razlogov:

- prah trdega lesa in kristalni kremen, ki se vdihuje, nastajajoča pri delovnem postopku na delovnem mestu, ne spadata v področje uporabe uredbe REACH;
- mejne vrednosti so pomemben del Direktive ter širšega pristopa varnosti in zdravja pri delu k upravljanju kemičnih tveganj. Na drugi strani uredba REACH ni namenjena določanju mejnih vrednosti izpostavljenosti na delovnem mestu;

¹⁴ Komisija trenutno končuje svoje poročilo o oceni NEPSi.

¹⁵ COM(2010) 2020 in COM(2014) 130 final.

¹⁶ Uredba (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij (REACH), o ustanovitvi Evropske agencije za kemikalije ter spremembi Direktive 1999/45/ES ter razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 793/93 in Uredbe Komisije (ES) št. 1488/94 ter Direktive Sveta 76/769/EGS in direktiv Komisije 91/155/EGS, 93/67/EGS, 93/105/ES in 2000/21/ES (Besedilo velja za EGP) (UL L 396, 30.12.2006, str. 1) (kakor je bila spremenjena).

- Direktiva zajema vsako uporabo kemijskih dejavnikov na delovnem mestu skozi njihov celotni življenjski krog in zajema izpostavljenost delavcev rakotvornim dejavnikom, ki se sproščajo pri *kateri koli dejavnosti na delovnem mestu*, ne glede na to, ali so bile proizvedene namerno ali ne, in ne glede na to, ali so na voljo na trgu ali ne;
- uredba REACH nalaga odgovornost za oceno tveganja dobavni verigi in se „osredotoča na kemijske dejavnike“. Ocena tveganja, ki jo v okviru Direktive 2004/37/ES opravijo delodajalci, se nanaša na delovno mesto in specifične postopke ter upošteva skupno izpostavljenost delavcev vsem rakotvornim snovem, prisotnim na delovnem mestu. Z vidika preprečevanja izpostavljenosti rakotvornim snovem Direktiva zagotavlja celosten pristop k tveganjem na delovnem mestu.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

• Pravna podlaga

Člen 153(2)(b) PDEU določa, da Evropski parlament in Svet „na področjih iz odstavka 1(a) do (i) [člena 153 PDEU] sprejmeta v obliki direktiv minimalne zahteve za postopno izvajanje, pri čemer upošteva pogoje in tehnične predpise, ki veljajo v posameznih državah članicah. Te direktive se izogibajo uvajanju upravnih, finančnih in zakonskih omejitev, ki bi lahko zavirale ustanavljanje in razvoj malih in srednjih podjetij“. Člen 153(1)(a) PDEU določa, da Unija podpira in dopolnjuje dejavnosti držav članic za „izboljšanje zlasti delovnega okolja za varovanje zdravja in varnosti delavcev“.

Direktiva 2004/37/ES je bila sprejeta na podlagi člena 153(2)(b) s ciljem izboljšati zdravje in varnost delavcev. Na tej podlagi člen 16 Direktive 2004/37/ES določa uvedbo mejnih vrednosti v skladu s postopkom, določenim v členu 153(2) PDEU, za vse rakotvorne ali mutagene snovi, za katere je to mogoče.

Cilj tega predloga je izboljšati raven varovanja zdravja delavcev v skladu s členom 153(1)(a) PDEU, z vključitvijo dela, ki vključuje izpostavljenost vdihovanju prahu kristalnega kremenca (respirabilna frakcija), ki nastane pri delovnem postopku, v Prilogi I k Direktivi 2004/37/ES. To se doseže z določitvijo dodatnih minimalnih zahtev za varovanje zdravja delavcev v obliki mejnih vrednosti iz Priloge III k Direktivi ter revizijo sedanjih mejnih vrednosti iz Priloge III za dve rakotvorni snovi, ob upoštevanju novejših znanstvenih podatkov. Člen 153(2)(b) PDEU zato predstavlja ustrezno pravno podlago za predlog Komisije.

V skladu s členom 153(2) PDEU je izboljšanje zlasti delovnega okolja za varovanje zdravja in varnost delavcev pri delu vidik socialne politike, ki je v deljeni pristojnosti EU in držav članic.

• Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)

Glede na to, da so tveganja za zdravje in varnost delavcev v veliki meri podobna po vsej EU, obstaja jasna vloga EU pri podpiranju držav članic pri obravnavanju teh tveganj.

Podatki, zbrani pri pripravljalnem delu, kažejo na velike razlike med državami članicami glede določitve mejnih vrednosti za rakotvorne snovi v skladu s tem predlogom¹⁷. Nekatere države članice so že uvedle obvezne mejne vrednosti, ki so enake ali nižje od vrednosti, ki jih priporoča ACSH. To dokazuje, da je mejna vrednost za te kemijske dejavnike mogoče

¹⁷ Glej tabelo 1 v Prilogi 6 k oceni učinka.

določiti z enostranskimi nacionalnimi ukrepi. Vendar obstajajo tudi številni primeri, v katerih države članice nimajo mejnih vrednosti, ali pa njihove mejne vrednosti zagotavljajo manjšo zaščito zdravja delavcev od vrednosti iz tega predloga¹⁸. Poleg tega se tudi obstoječe nacionalne mejne vrednosti v različnih državah članicah med seboj precej razlikujejo, kar povzroča različne ravni zaščite¹⁹. Nekatere od teh mejnih vrednosti so znatno višje od vrednosti, ki se priporočajo glede na znanstvene dokaze.

V takšnih okoliščinah ni mogoče zagotoviti minimalnih standardov za zaščito zdravja delavcev pred tveganji, ki nastanejo zaradi izpostavljenosti tem rakotvornim snovem, za vse delavce v vseh državah članicah EU samo z ukrepi, ki so jih sprejele države članice posamično. Delež potencialno izpostavljenih delavcev, ki nimajo take pravne zaščite, se je upošteval pri oceni učinkov uvedbe mejne vrednosti za vsako od obravnavanih rakotvornih snovi. V okviru tega je bilo preverjanje subsidiarnosti in sorazmernosti izvedeno za vsak posamezni kemijski dejavnik, v njem pa je bilo navedeno, da bi, kjer so bili ustrezni podatki na voljo, vnos predlaganih mejnih vrednosti izboljšal pravno varstvo za približno 33 % do 98 % izpostavljenih delavcev²⁰.

Iz tega sledi, da se ukrepi, sprejeti na ravni EU, za doseganje ciljev iz tega predloga zdijo potrebni in v skladu s členom 5(3) PEU.

Previsoke mejne vrednosti ali njihova odsotnost prav tako spodbujajo podjetja k ustanavljanju svojih proizvodnih obratov v državah članicah z nižjimi standardi, kar pa izkrivlja stroške proizvodnje. V vseh primerih razlike v standardih dela vplivajo na konkurenčnost, saj gospodarskim subjektom povzročajo različne stroške. To izkrivljanje enotnega trga je mogoče zmanjšati z ustvarjanjem enakih konkurenčnih pogojev prek vzpostavitve jasnih specifičnih minimalnih standardov za zaščito delavcev v državah članicah.

Poleg tega bo ta predlog spodbudil večjo prožnost pri čezmejnem zaposlovanju, saj bodo delavci lahko prepričani, da bodo imeli zagotovljene minimalne standarde in ravni zaščite zdravja v vseh državah članicah.

Direktivo je mogoče spremeniti le na ravni EU in po dvofaznem posvetovanju s socialnimi partnerji (delodajalci in delojemalci) v skladu s členom 154 PDEU.

• **Sorazmernost**

Ta predlog je korak naprej k doseganju zastavljenih ciljev za izboljšanje življenjskih razmer in delovnih pogojev delavcev s spremembo Direktive.

Glede predlaganih vrednosti so bili po dolгих in temeljitih razpravah z vsemi zainteresiranimi stranmi (predstavniki združenj delavcev, predstavniki združenj delodajalcev in predstavniki vlad) upoštevani socialno-ekonomski dejavniki izvedljivosti.

Ta predlog državam članicam dopušča možnost, da ohranijo ali določijo ugodnejše standarde za delavce, in prožnost, da lahko upoštevajo posebnosti v svojih nacionalnih razmerah. V skladu s členom 153(4) PDEU določbe v tem predlogu nobeni od držav članic ne preprečujejo ohranjanja ali uvedbe strožjih zaščitnih ukrepov, ki so združljivi s Pogodbama, na primer v

¹⁸ Glej tabelo 2 v Prilogi 6 k oceni učinka.

¹⁹ Za 1,3-butadien se vrednosti na primer gibljejo od 4,5 do 100 mg/m³. Za etilen oksid se vrednosti gibljejo od 0,84 do 90 mg/m³.

²⁰ Glej tabelo 4 v Prilogi 6 k oceni učinka.

obliki nižjih mejnih vrednosti. Člen 153(3) PDEU državam članicam daje možnost, da socialnim partnerjem na njihovo skupno zahtevo poverijo izvajanje direktiv, sprejetih v skladu s členom 153(2) PDEU, kar pomeni, da morajo spoštovati ustaljene nacionalne predpise za urejanje tega področja.

Iz tega sledi, da v skladu z načelom sorazmernosti iz člena 5(4) PEU ta predlog ne presega tega, kar je potrebno za doseg navedenih ciljev.

- **Izbira pravnega akta**

Člen 153(2)(b) PDEU določa, da se minimalne zahteve na področju varovanja zdravja in varnosti delavcev lahko sprejmejo „v obliki direktiv“.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z ZAIINTERESIRANIMI STRANMI IN OCEN UČINKA

- **Naknadne ocene/preverjanja ustreznosti obstoječe zakonodaje**

Pred kratkim je bila zaključena neodvisna naknadna ocena Direktive (kot del splošne zakonodaje v zvezi z zdravjem in varnostjo pri delu). Razen razmerja med uredbo REACH in Direktivo so ključna vprašanja, opredeljena v navedeni oceni, zunaj področja uporabe predloga, ki obravnava izključno tehnično spremembo prilog k Direktivi, ne pa širših političnih vprašanj v zvezi z njenim delovanjem ali pomenom.

- **Posvetovanja z zainteresiranimi stranmi**

Dvostopenjsko posvetovanje med evropskimi socialnimi partnerji v skladu s členom 154 PDEU

V zvezi s tem zakonodajnim predlogom na področju socialne politike je Komisija izvedla dvostopenjsko posvetovanje z evropskimi socialnimi partnerji v skladu s členom 154 PDEU.

Prva faza posvetovanja o varstvu delavcev pred tveganji, povezanimi z izpostavljenostjo rakotvornim in mutagenim snovem ter kemijskim dejavnikom, strupenim za razmnoževanje, na delovnem mestu, se je začela 6. aprila 2004.

V skladu s členom 154(2) PDEU so bili socialni partnerji pozvani, naj izrazijo svoje mnenje o možni usmeritvi ukrepov EU na tem področju. V tej prvi fazi je bilo potrjeno, da je treba sprejeti ukrepe na ravni EU za uvedbo boljših standardov po vsej EU in za obvladovanje primerov, ki vključujejo izpostavljenost delavcev. Vsi evropski socialni partnerji, ki so se odzvali na posvetovanje²¹, so poudarili pomen, ki ga pripisujejo varovanju delavcev pred zdravstvenimi tveganji na tem področju.

Vsi, ki so se odzvali na posvetovanje, so se sicer strinjali glede pomena obstoječe zakonodaje, vendar so se njihova mnenja razhajala glede strategije in smernic za nadaljnje ukrepanje in dejavnikov, ki bi jih bilo treba upoštevati²².

²¹ Združenje evropskih industrijskih in delodajalskih konfederacij (UNICE), Evropski center za podjetja z javno udeležbo in podjetja splošnega gospodarskega pomena (CEEP), Evropsko združenje obrtnikov ter malih in srednjih podjetij (UEAPME), Evropska konfederacija sindikatov (ETUC), Evropska konfederacija izvršnih direktorjev in vodstvenega osebja (CEC), Konfederacija nacionalnih združenj usnjarjev in krznarjev Evropske skupnosti (COTANCE), Združenje hotelov, restavracij in kavarn v Evropi (HOTREC), Evropska federacija sindikatov v sektorjih hrane, kmetijstva in turizma (EFFAT) in sorodnih panog, Mednarodna mreža sindikatov – Nega las & lepota (UNI-Europa Hair&Beauty).

²² CISNET EMPL št. 8676 z dne 15. junija 2006.

Druga faza posvetovanja o vsebini predloga, kot je skladno s členom 154(3) PDEU, se je začela 16. aprila 2007.

Točke na dnevnem redu posvetovanja so bile naslednje:

- vključitev kemijskih dejavnikov, strupenih za razmnoževanje (kategoriji 1A in 1B) v področje uporabe Direktive 2004/37/ES;
- posodobitev mejnih vrednosti za kemijske dejavnike v Prilogi III k Direktivi 2004/37/ES;
- vključitev mejnih vrednosti za dodatne kemijske dejavnike v Prilogi III k Direktivi 2004/37/ES;
- uvedba meril za določanje mejnih vrednosti za rakotvorne in mutagene snovi;
- osredotočanje na zahteve v zvezi z usposabljanjem in informacijami.

Komisija je prejela odgovore od sedmih evropskih organizacij socialnih partnerjev²³. Te organizacije so v svojih odgovorih ponovno potrdile svoj pristop k preprečevanju poklicnih tveganj, ki izhajajo iz izpostavljenosti rakotvornim ali mutagenim snovem pri delu, kot so poudarile že v odgovorih, ki so jih poslale na prvi stopnji posvetovanj.

Zbrane odgovore je mogoče povzeti, kot sledi:

- kar zadeva metodologije, ki jih je treba uporabiti, in merila, ki bodo določena za izračun mejnih vrednosti, **ni bilo bistvenih razlik**. Uvedba meril za določanje mejnih vrednosti je bila na splošno dobro sprejeta. Vendar bi morale biti ocene socialno-ekonomskih učinkov in preučitev dejavnikov izvedljivosti del teh meril. Socialni partnerji so izrazili mnenje, da bi moral ACSH imeti pomembno vlogo pri določanju mejnih vrednosti;
- **izraženo je bilo splošno soglasje o tem**, da je treba učinkovito izpolnjevati zahteve v zvezi z usposabljanjem in informacijami, kar velja za ključni vidik politike preprečevanja;
- **pregled zavezujočih mejnih vrednosti** bi bilo treba pregledati v luči izvajanja uredbe REACH ter odnosa in sodelovanja med mejnimi vrednostmi in izpeljano ravno brez učinka (DNEL), določeno v skladu z uredbo REACH v zvezi z nevarnimi kemikalijami.

Medtem ko je bil formalni postopek posvetovanja s socialnimi partnerji zaključen leta 2007, je posvetovanje z ACSH, ki je opisano v nadaljevanju in pri katerem so poleg socialnih partnerjev sodelovali tudi predstavniki držav članic, zagotovilo, da so bili socialni partnerji ustrezno obveščeni o možnostih glede mejnih vrednosti in da so dejavno sodelovali pri določanju najprimernejših.

Ob koncu pripravljalnega postopka je Komisija 21. aprila 2016 organizirala sestanek s socialnimi partnerji, na katerem je predstavila predvideni obseg osnutka Direktive in pristop v zvezi z njim. Podlaga za to so bili dvostopenjsko posvetovanje in podrobne razprave, ki so se

²³ Štiri organizacije delodajalcev (Business Europe, Eurocommerce, Evropsko združenje obrtnikov ter malih in srednjih podjetij (UEAPME) in evropska cementna industrija), dve izmed delavskih organizacij (Evropska konfederacija sindikatov (ETUC) in Evropska zveza delavcev v gradbeni in lesni industriji (EFBWW)) ter ena od neodvisnih organizacij (British Occupational Hygiene Society (BOHS)).

odvijali v okviru ACSH v zvezi s posameznimi snovmi in mejnimi vrednostmi, ki jih je treba vnesti v priloge k Direktivi.

Posvetovanje z ACSH – v okviru tristranske delovne skupine „Kemikalije na delovnem mestu“ (DSK)

Na podlagi posvetovanj s socialnimi partnerji je Komisija na sestanku aprila 2008 obvestila člane DSK o svoji nameri, da predlaga revizijo Direktive. Na sestanku marca 2011 je nato potekala poglobljena razprava o rezultatih študije, ki jo je naročila Komisija („študija IOM²⁴“), na podlagi osnutkov poročil o posameznih kemijskih dejavnikih. Razprave o posameznih kemijskih dejavnikih so potekale na različnih sestankih DSK v letu 2011²⁵, 2012²⁶ in 2013²⁷, rezultat teh razprav pa so bila eno mnenje in dve dopolnilni mnenji, sprejeta na plenarnem zasedanju ACSH leta 2012²⁸ in 2013^{29,30}.

V rezultatih postopka posvetovanja je izražena podpora naslednjemu:³¹

- naj se omejeno število snovi, ki nastanejo pri postopkih, vključi v področje uporabe Direktive tako, da se jih vključi v Prilogo I;
- naj se pregledajo obstoječe mejne vrednosti iz Priloge III v luči najnovejših znanstvenih podatkov in dodajo nadaljnje mejne vrednosti za omejeno število snovi iz Priloge III, kadar je to podprto z razpoložljivimi podatki, vključno z znanstvenimi in tehničnimi podatki.

Mejne vrednosti, ki so bile dogovorjene z ACSH, so bile upoštevane v tem predlogu.

Srečanja s predstavniki industrije in delavcev

Med letoma 2013 in 2015 je potekalo več sestankov med službami Komisije ter zadevnimi predstavniki industrije in delavcev o specifičnih kemijskih dejavnikih, ki jih ta pobuda zadeva³². Glavni namen srečanj, sklicanih na pobudo industrije, je bil pridobiti informacije o

²⁴ Raziskovalni projekt Inštituta za medicino (IOM) P937/99, maj 2011 – Zdravje, socialno-ekonomski in okoljski vidiki morebitnih sprememb Direktive EU o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti rakotvornim in mutagenim snovem pri delu

²⁵ Sestanek DSK dne 23. marca 2011; Sestanek DSK dne 15. junija 2011; Sestanek DSK dne 26. oktobra 2011.

²⁶ Sestanek DSK dne 21. marca 2012; Sestanek DSK dne 6. junija 2012; Sestanek DSK dne 21. novembra 2012.

²⁷ Sestanek DSK dne 6. marca 2013; Sestanek DSK dne 19. junija 2013; Sestanek DSK dne 2. oktobra 2013.

²⁸ Mnenje glede pristopa in vsebine predvidenega predloga Komisije o spremembi Direktive 2004/37/ES o rakotvornih in mutagenih snoveh na delovnem mestu. Sprejeto 5.12.2012 (dok. 2011/12).

²⁹ Dopolnilno mnenje glede pristopa in vsebine predvidenega predloga Komisije o spremembi Direktive 2004/37/ES o rakotvornih in mutagenih snoveh na delovnem mestu. Sprejeto 30.5.2013 (dok. 727/13).

³⁰ Dopolnilno mnenje št. 2 glede pristopa in vsebine predvidenega predloga Komisije o spremembi Direktive 2004/37/ES o rakotvornih in mutagenih snoveh na delovnem mestu. Sprejeto 28.11.2013 (dok. 2016/13).

³¹ ACSH je sprejel tri mnenja, po potrebi vključno s posebnimi pripombami interesnih skupin (socialnih partnerjev in držav članic), ki na splošno odražajo glavne vidike, ki jih je izražala vsaka izmed interesnih skupin v razpravah delovne skupine „Kemikalije na delovnem mestu“ (DSK). V mnogih primerih ni nobenih posebnih pripomb, saj je obstajalo soglasje vseh treh interesnih skupin. Zato bi bilo treba končna mnenja ACSH šteti kot mnenja zastopanih zainteresiranih strani.

³² Naslednje organizacije so, med drugimi, imele dvostranske razprave s službami Komisije o posebnih kemijskih dejavnikih, ki so predmet te pobude: NEPSi (Evropska mreža za silikagel, ki jo sestavljajo evropska sektorska združenja delojemalcev in delodajalcev); Euromines in IMA (Združenje industrijskih

postopku za spremembo zakonodaje na splošno in o nameri Komisije v zvezi s predlagano vrednostjo za določene kemijske dejavnike, kot so prah kristalnega kremenca, ki se vdihuje, prah trdega lesa ali refraktorska keramična vlakna.

- **Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj**

Pri pregledovanju obstoječih mejnih vrednosti ali določanju novih v skladu z Direktivo se uporablja poseben postopek. Ta postopek vključuje iskanje znanstvenih nasvetov, predvsem SCOEL, in posvetovanje z ACSH. Komisija se lahko sklicuje tudi na znanstvene informacije od drugih, dokler so podatki dovolj zanesljivi in spadajo v javno domeno (npr. monografije Mednarodne agencije za raziskave raka ali ugotovitve znanstvenih odborov, ki določajo nacionalne mejne vrednosti).

SCOEL je bil ustanovljen s Sklepom Komisije 2014/113/EU³³ za ocenjevanje učinkov kemijskih snovi na zdravje delavcev pri delu. Delo SCOEL neposredno podpira regulativne dejavnosti EU na področju varnosti in zdravja na delovnem mestu. Razvija primerjalno analitično znanje visoke kakovosti in zagotavlja, da predlogi, sklepi in politika Komisije na področju varovanja zdravja in varnosti delavcev temeljijo na tehtnih znanstvenih dokazih. SCOEL pomaga Komisiji zlasti pri ocenjevanju najnovejših razpoložljivih znanstvenih podatkov in pri predlaganju mejnih vrednosti, ki veljajo za poklicno izpostavljenost v zvezi z varovanjem delavcev pred tveganjem zaradi izpostavljenosti kemijskim dejavnikom in ki se določijo na ravni EU v skladu z Direktivo Sveta 98/24/ES in Direktivo.

Za namene te pobude so službe Komisije uporabljale zadevna priporočila SCOEL glede kemijskih dejavnikov, kadar so bila na voljo. Priporočila SCOEL so objavljena na spletu³⁴.

Po dvostopenjskem posvetovanju z evropskimi socialnimi partnerji je Generalni direktorat Komisije za zaposlovanje in socialne zadeve 25. julija 2008 objavil odprt razpisni postopek. Namen je bil izvesti oceno socialnih, ekonomskih in okoljskih učinkov različnih možnosti politike v zvezi z varovanjem zdravja delavcev pred tveganji zaradi morebitne izpostavljenosti rakotvornim kemijskim dejavnikom na delovnem mestu. Rezultat tega je študija IOM, ki vsebuje popolna poročila o 25 rakotvornih kemijskih dejavnikih in dveh drugih političnih vprašanjih, ki se nanašata na učinkovitost ukrepov za obvladovanje tveganja in na tveganju temelječih meril za določanje mejnih vrednosti za poklicno izpostavljenost. Rezultati te študije (zbirno poročilo in posamezna poročila o kemijskih dejavnikih) predstavljajo glavno podlago za oceno učinka za ta predlog³⁵.

mineralov) za silikagel; ECFIA (Evropsko združenje industrije keramičnih vlaken) in Unifrax za refraktorska keramična vlakna (RCF); CEEMET (Svet evropskih delodajalcev kovinske, strojniške in tehnološke industrije) ter Eurometaux za kovine, kot sta krom in berilij; BeST (znanstveno & tehnološko združenje za berilij) za berilij. Komisija se je udeležila tudi srečanj, ki jih vsako leto organizirajo Generalni direktorat za notranji trg, industrijo, podjetništvo ter mala in srednja podjetja ter evropska steklarska in keramična industrija.

³³ Sklep Komisije 2014/113/EU z dne 3. marca 2014 o ustanovitvi Znanstvenega odbora za omejitve poklicne izpostavljenosti kemičnim snovem in o razveljavitvi Sklepa 95/320/ES (UL L 62, 4.3.2014, str. 18).

³⁴ <https://circabc.europa.eu>.

³⁵ Naslednje povezave so na voljo le za tiste kemijske dejavnike, ki jih zadeva prva sprememba CMD Povzetek poročila ; Zbirno poročilo ; 1,2-epoksipropen, 1,3-butadien, 2 nitropropan akrilamid; bromoeten; šestvalentni krom; etilen oksid; hidrazin; o-toluidin; refraktorska keramična vlakna; kristalni kremen, ki se vdihuje; prah trdega lesa; monomer vinil klorid.

- **Ocena učinka**

Ta predlog je podprt z oceno učinka³⁶.

Proučene so bile naslednje možnosti za različne mejne vrednosti za vsakega od 13 kemijskih dejavnikov:

- osnovni scenarij brez nadaljnjih ukrepov EU za vsak kemijski dejavnik iz te pobude (možnost 1).
- Sprejetje vrednosti, dogovorjenih z ACSH (možnost 2). Kot je bilo že navedeno, je ACSH za vsakega od 13 kemijskih dejavnikov proučil znanstvene in tehnične podatke, vključene v priporočila SCOEL (kjer so na voljo) in podal mnenja v zvezi z mejnimi vrednostmi, ki bodo predlagane.
- Kot možnost 3 oz. možnost 4 sta bili za vsak kemijski dejavnik, kadar je to ustrezno in glede na posebne značilnosti dejavnikov, obravnavani tudi spremljevalni možnosti predlaganja mejne vrednosti, ki je v primerjavi z vrednostjo ACSH nižja (in teoretično nudi večjo zaščito zdravja delavcev), oziroma višja (teoretično nudi manjšo zaščito zdravja delavcev). Te spremljevalne vrednosti so bile določene na podlagi študije Inštituta za medicino (IOM), in sicer ob upoštevanju vidikov, razvrščenih po pomembnosti, kot sledi:
 - i) glede na priporočila SCOEL, če so bila na voljo;
 - ii) kot vrednosti, ki odražajo razpoložljive podatke (na primer ob upoštevanju obstoječih mejnih vrednosti v vsaki državi članici), ali;
 - iii) na podlagi priporočil izvajalca (npr. z upoštevanjem mejnih vrednosti, ki veljajo izven EU). Če razpoložljivi podatki niso dali podlage za določitev višje ali nižje mejne vrednosti v primerjavi z vrednostjo ACSH, sta bili ti dve možnosti ovrženi.

Kar zadeva prah kristalnega kremena, ki se vdihuje, so možnosti 2, 3 in 4 predvidevale možnost vključitve v Prilogo I k Direktivi, skupaj z uvedbo mejne vrednosti za prah kristalnega kremena, ki se vdihuje (respirabilne frakcije), v Prilogi III.

Druge možnosti politike, kot je uvedba prepovedi uporabe kemijskih dejavnikov, samoregulacija, tržni instrumenti, ureditev v okviru uredbe REACH, smernice in druga podpora izvajanju Direktive, so bile prav tako pretehtane. Kar zadeva razmerje med uredbo REACH in Direktivo, je Splošno sodišče EU v primeru, o katerem trenutno poteka pritožbeni postopek³⁷, nedavno pojasnilo pomen prvega niza pogojev iz člena 58(2) uredbe REACH za odobritev izvzetja uporab ali kategorij uporab iz zahteve za avtorizacijo – tj. *veljavna posebna zakonodaja EU, ki določa za uporabo snovi v zvezi z varovanjem zdravja ljudi ali okolja minimalne zahteve* – kot se uporabljajo za številne direktive EU, vključno z Direktivo 2004/37/ES. Splošno sodišče je menilo, da če se Direktiva 2004/37/ES ne nanaša na nobene druge snovi razen benzena, monomera vinil klorid ali prahu trdega lesa, za katere določa najvišje vrednosti za poklicno izpostavljenost, ne more šteti za „posebno zakonodajo“ ali določati „minimalnih zahtev“ v smislu člena 58(2) uredbe REACH.

³⁶ http://ec.europa.eu/smart-regulation/impact/ia_carried_out/cia_2016_en.htm#empl

³⁷ Splošno sodišče EU je 25. septembra 2015 izdalo sodbo v zadevi T-360/13, *Verein zur Wahrung von Einsatz und Nutzung von Chromtrioxid und anderen Chrom-VI-verbindungen in der Oberflächentechnik eV (VECCO) v European Commission*.

Poleg tega službe Komisije sodelujejo s partnerji na zadevnih političnih in tehničnih področjih v zvezi z razmerjem med uredbo REACH in direktivami o kemikalijah ter zdravju in varnosti pri delu ter zlasti razmerjem med mejno vrednostjo in koncepti izpeljane ravni brez učinka (DNEL), v zvezi s čimer bodo tudi pripravile smernice. Službe Komisije, države članice in socialni partnerji so izrazili stališče, da direktive s področja varnosti in zdravja pri delu predstavljajo ustrezen zakonodajni okvir EU za določitev usklajenih mejnih vrednosti za zaščito delavcev.

Opravljen je bil analiza ekonomskih, družbenih in okoljskih učinkov različnih možnosti politike za vsak kemijski dejavnik³⁸. Analiza je bila izvedena na podlagi študije IOM, ki je ocenila zdravstvene, socialno-ekonomske in okoljske vidike predlaganih sprememb Direktive. Primerjava možnosti politike in izbira najprimernejše možnosti sta bili opravljeni na podlagi naslednjih meril: znanstvena mnenja (zlasti priporočila SCOEL, kadar so bila na voljo), uspešnost, učinkovitost in skladnost. Izračunani so bili stroški in koristi za obdobje 60 let, in sicer v skladu z ocenami stroškov zdravljenja raka v prihodnosti v takem obdobju, da bi se primerno upoštevalo obdobje latence raka.

Za nekatere rakotvorne snovi (npr. spojine šestvalentnega kroma, prah trdega lesa in prah kristalnega kremena, ki se vdihuje) je izračun jasno podal najprimernejšo vrednost. Za druge (npr. 2-nitropropan in akrilamid) pa so si ugotovljeni stroški/koristi osnovnega scenarija (brez ukrepanja) in določitve mejne vrednosti EU zelo podobni.

Vrednosti, dogovorjene z ACSH, so se obdržale kot izbrana možnost politike glede vseh 13 kemijskih dejavnikov iz tega predloga.

Kar zadeva učinek na delavce, naj bi ta predlog prinesel koristi v smislu preprečevanja rakavih obolenj, ki se jim da izogniti, pri delavcih, s čimer bi se preprečili nepotrebno trpljenje in bolezni. Poleg tega bi ta predlog preprečil tudi nepotrebne stroške zdravstvenih storitev, kot sledi:

- prah kristalnega kremena, ki se vdihuje: predlagana mejna vrednost 0,1 mg/m³ bo do leta 2069 pripomogla k 99 000 primerom raka manj, kar bo prineslo skupno finančno korist zaradi boljšega zdravja med 34 in 89 milijardami EUR;
- prah trdega lesa: mejna vrednost 3 mg/m³ bo prinesla skupno finančno korist zaradi boljšega zdravja med 12 in 54 milijoni EUR;
- pričakuje se tudi koristi v zvezi z uvedbo mejne vrednosti 0,025 mg/m³ za vse spojine šestvalentnega kroma.

Uvedba najprimernejše možnosti bi torej zmanjšala število primerov raka in zmanjšala gospodarsko breme, ki ga prinaša izpostavljenost delavcev nevarnim snovem.

Kar zadeva učinek na delodajalce, je z ekonomskega vidika pomembno razlikovati med tistimi stroški, ki ustvarjajo spodbude za izboljšave na področju zdravja in varnosti, in tistimi, ki jih ne. Prednosti, ki jih uvedba mejnih vrednosti za celotno EU prinaša podjetjem, so v tem, da jim bo predlog olajšal obvladovanje stroškov, ki bi sicer negativno vplivali na njihove poslovne obete na dolgi rok v primeru neskladnosti.

³⁸ Glej oddelek 5 ocene učinka za podrobno analizo učinkov različnih možnosti politike in kako so primerljivi med seboj.

Za večino rakotvornih snovi bo učinek na operativne stroške podjetij (vključno z malimi in srednjimi podjetji) minimalen, saj bodo za zagotovitev popolne skladnosti potrebne le manjše prilagoditve.

Predlog prav tako ne povzroča dodatnih obveznosti obveščanja in ne bo povzročil povečanja upravnega bremena za podjetja.

Kar zadeva učinek na države članice/nacionalne organe, glede na precejšnje stroške, naložene na delavce zaradi njihove izpostavljenosti nevarnim snovem, bi ta predlog pripomogel tudi k blažitvi finančnih izgub, ki bi jih utrpeli sistemi socialne varnosti držav članic. Z ekonomskega vidika sta kritje in ustreznost mejnih vrednosti na ravni EU najpomembnejši dejavnik, ki določa, kdo nosi stroške poklicnih bolezni.

Upravni stroški in stroški izvrševanja se bodo razlikovali glede na trenutni status vsakega kemijskega dejavnika v vsaki državi članici, vendar ne bi smeli biti visoki. Poleg tega določitev mejnih vrednosti na ravni EU odpravlja potrebo po tem, da bi nacionalni organi izvajali neodvisne ocene vsake rakotvorne snovi, s čimer se odpravi tudi neučinkovito podvajanje enakih nalog.

Glede na izkušnje, pridobljene pri delu Odbora višjih inšpektorjev za delo (SLIC), in ob upoštevanju načina, kako so dejavnosti izvrševanja organizirane v različnih državah članicah, ni verjetno, da bi uvedba novih mejnih vrednosti v Direktivi kakor koli vplivala na skupne stroške inšpekcijskih obiskov. Ti se namreč večinoma načrtujejo ne glede na predlog in v glavnem temeljijo na pritožbah, vloženih v določenem letu, in strategijah pregledov, ki jih opredeli posamezni organ. Poleg tega je treba dodati, da obstoj mejnih vrednosti, te namreč vnašajo jasnost glede sprejemljivih ravni izpostavljenosti, olajšuje delo inšpektorjev, saj zagotavlja koristno orodje za preverjanje skladnosti.

Organi bi lahko imeli dodatne upravne stroške zaradi potrebe po zagotavljanju informacij in usposabljanju osebja v zvezi z revizijami ter po pregledih seznamov za skladnost. Vendar so ti stroški majhni v primerjavi s splošnimi stroški delovanja, ki jih imajo nacionalni izvršilni organi.

Po primerjavi različnih možnosti ter analiz stroškov in koristi je mogoče skleniti, da predlog dosega zastavljene cilje z na splošno razumnimi stroški in da je predlog ustrezen.

Predlog nima pomembnih učinkov na okolje.

- **Ustreznost in poenostavitev ureditve**

Učinek na MSP:

Ta predlog ne vključuje manj strogih režimov za mikropodjetja ali MSP. Razlog za to je, da MSP na podlagi Direktive niso oproščena obveznosti, da odpravijo ali zmanjšajo na minimum tveganja zaradi izpostavljenosti rakotvornim ali mutagenim snovem pri delu.

Za številne dejavnike, zajete v tej pobudi, mejne vrednosti že obstajajo na nacionalni ravni, čeprav se te vrednosti med državami članicami razlikujejo. Določanje mejnih vrednosti, predvidenih v tem predlogu, ne bi smelo vplivati na tista MSP, ki se nahajajo v tistih državah članicah, kjer so nacionalne mejne vrednosti enake predlaganim vrednostim ali nižje od njih. Imelo pa bo, zaradi razlik med mejnimi vrednostmi na nacionalni ravni v nekaterih primerih, odvisno od prakse v industriji, gospodarski vpliv v tistih državah članicah (in pri

gospodarskih subjektih v teh državah), ki imajo zdaj določene višje mejne vrednosti za poklicno izpostavljenost kemijskim dejavnikom, ki so predmet predloga.

Za večino rakotvornih snovi bo učinek na operativne stroške podjetij (vključno z MSP) minimalen, saj bodo za zagotovitev popolne skladnosti potrebne le manjše prilagoditve. Poleg tega ta predlog ne bo prinesel nobenih dodatnih obveznosti obveščanja ali privedel do povečanja upravnega bremena za podjetja in verjetno ne bo povzročil znatnih okoljskih stroškov.

Vpliv na konkurenčnost EU ali mednarodno trgovino

Preprečevanje tveganja ter spodbujanje varnejših in bolj zdravih pogojev na delovnem mestu sta bistvenega pomena ne le za izboljšanje kakovosti delovnih mest in delovnih razmer, temveč tudi za spodbujanje konkurenčnosti. Skrb za zdravje delavcev ima neposreden in merljiv pozitiven vpliv na produktivnost in prispeva k izboljšanju vzdržnosti sistemov socialne varnosti. Izvajanje določb tega predloga bi imelo pozitiven vpliv na konkurenco na enotnem trgu. Določitev mejnih vrednosti za navedene dejavnike, ki bi bile poenotene po vsej EU, bo odpravila izkrivljanje konkurence med podjetji s sedežem v državah članicah z različnimi nacionalnimi mejnimi vrednostmi.

To ne bi smelo imeti bistvenega vpliva na zunanjo konkurenčnost podjetij EU, saj so številne predlagane vrednosti podobne tistim v drugih državah,³⁹ zlasti v državah, ki so glavne trgovinske partnerice EU, kot so ZDA, Avstralija ali Švica⁴⁰.

- **Vpliv na temeljne pravice**

Cilji predloga so skladni s temeljnimi pravicami, kot so določene v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah, zlasti v členu 2 (pravica do življenja) in členu 31 (pravica do poštenih in pravičnih delovnih pogojev, ki spoštujejo njegovo zdravje, varnost in dostojanstvo).

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Ta predlog ne zahteva dodatnih proračunskih in kadrovskih virov za proračun EU ali organe, ki jih je ustanovila EU.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja**

Predlog predvideva spremljanje številnih poklicnih bolezni in z njimi povezanih primerov raka, povezanega s poklicem, z uporabo razpoložljivih virov podatkov⁴¹ ter spremljanje

³⁹ Glej tabelo 3 v Prilogi 6 k oceni učinka.

⁴⁰ Predlagana vrednost izpostavljenosti prahu trdega lesa znaša na primer 3 mg/m³, medtem ko je vrednost v Kanadi in Avstraliji 1 mg/m³. Predlagana vrednost za monomer vinil klorid je 1 ppm in vrednost v ZDA ter Kanadi je prav tako 1 ppm. Tudi vrednost 0,1 mg/m³, predlagana za kristalni kremen, ki se vdihuje, je enaka vrednosti, določeni v ZDA, Avstraliji in Kanadi.

⁴¹ Ti vključujejo podatke, ki bi jih o poklicnih boleznih, če bodo rezultati tekoče študije izvedljivosti pozitivni, lahko zbral Eurostat skupaj s podatki o drugih z delom povezanih zdravstvenih težavah in boleznih v skladu z Uredbo (ES) št. 1338/2008, in podatke, ki so jih države članice navedle v nacionalnih poročilih o izvajanju pravnega reda EU na področju zdravja in varnosti pri delu, predloženih v skladu s členom 17(a) Direktive 89/391/EGS, ter podatke, ki so jih delodajalci sporočili pristojnim nacionalnim organom o primerih raka, opredeljenih v skladu z nacionalno zakonodajo in/ali prakso kot posledica poklicne izpostavljenosti

stroškov, ki jih imajo zaradi rakavih obolenj, povezanih s poklicem, gospodarski subjekti (npr. izguba produktivnosti) in sistemi socialne varnosti.

Za prenos bo opravljena ocena skladnosti. Glede na izzive v zvezi z zbiranjem podatkov se predlaga uporaba naslednjega postopka naknadnega ocenjevanja v skladu s členom 17a (4) Direktive 89/391/EGS, da se določijo izhodiščne vrednosti (referenčna vrednost), ki bodo omogočile ocenjevanje učinkovitosti revizije Direktive. To se zdi smiselno, saj zaradi dolgih obdobj latence pri razvoju raka (10–50 let) ne bo mogoče izmeriti dejanskega učinka revizije prej kot čez 15–20 let.

- **Obrazložitevni dokumenti (za direktive)**

Države članice morajo Komisiji predložiti besedilo nacionalnih določb, s katerimi se Direktiva prenese v nacionalno zakonodajo, ter korelacijsko tabelo med navedenimi določbami in Direktivo. Nedvoumne informacije o prenosu novih določb so potrebne za zagotovitev skladnosti z minimalnimi standardi, določenimi v predlogu. Predvidena dodatna upravna obremenitev, ki jo predstavlja zagotavljanje obrazložitvenih dokumentov, ni nesorazmerna (je enkratna in ne bi smela zahtevati vključenosti velikega števila organizacij). Obrazložitvene dokumente lahko učinkoviteje pripravijo države članice.

Glede na navedeno se predlaga, da se države članice zavežejo, da bodo Komisijo obveščale o ukrepih za prenos s predložitvijo enega ali več dokumentov, v katerih bo pojasnjen odnos med elementi Direktive in ustreznimi deli nacionalnih instrumentov za prenos.

- **Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga**

Člen 1

Člen 1 določa, da se Direktiva spremeni tako, da se v Prilogi I doda nov vnos 6, s čimer se vključi „delo, ki vključuje izpostavljenost prahu kristalnega kremena, ki se vdihuje in ki nastaja pri delovnem postopku“.

Silikagel ali silicijev dioksid (SiO_2) je kovinski oksid iz skupine IV, ki je naravno prisoten tako v kristalni kot tudi v amorfni obliki. Različne oblike kristalnega kremena so: α -kremen, β -kremen, α -tridimit, β -tridimit, α -kristobalit, β -kristobalit, keatit, koezit, stishovit in moganit⁴². Beseda „kristalni“, uporabljena v členu 1, se nanaša na usmeritev molekul SiO_2 v določeni vzorec v nasprotju z neperiodično, naključno molekularno ureditvijo, opredeljeno kot amorfno. Tri najpogostejše kristalne oblike silikagela, ki jih najdemo v delovnem okolju, so kremen (št. CAS⁴³ 14808–60–7), kristobalit (št. CAS 14464–46–1) in tridimit (št. CAS 15468–32–3).

Besede „prah kristalnega kremena, ki se vdihuje“, uporabljene v členu 1, se nanašajo na prašne delce, ki dosežejo alveole.

Členi od 3 do 5

rakotvornim ali mutagenim snovem v skladu s členom 14(8) Direktive 2004/37/ES, in do katerih Komisija lahko dostopa v skladu s členom 18 Direktive 2004/37/ES.

⁴² <http://monographs.iarc.fr/ENG/Monographs/vol100C/mono100C-14.pdf>; IARC (1997); Silica, some silicates, coal dust and paraaramid fibrils, IARC Monogr Eval Carcinog Risks Hum, 68: 1–475. PMID:9303953.

⁴³ Število Službe za izmenjavo kemijskih izvlečkov

Členi od 3 do 5 vsebujejo običajne določbe o prenosu v nacionalno zakonodajo držav članic. Zlasti člen 4 se nanaša na datum začetka veljavnosti Direktive.

Priloga

Izraz „mejna vrednost“, uporabljen v Prilogi, je opredeljen v členu 2(c) Direktive. Mejne vrednosti se nanašajo na izpostavljenosti z vdihavanjem in opisujejo povprečno največjo raven koncentracije v zraku za določen kemijski dejavnik, nad katero se delavcev ne sme izpostavljati, v določenem časovnem obdobju.

Mejna vrednost za prah kristalnega kremena, ki se vdihuje, velja za „respirabilno frakcijo“.

Opomba – koža je pripisana mejnim vrednostim za poklicno izpostavljenost za naslednje rakotvorne snovi: akrilamid, etilen oksid in hidrazin. Opomba – koža je pripisana vsakemu kemijskemu dejavniku, za katerega je SCOEL ocenil, da lahko vnos prek kože občutno prispeva k celotni obremenitvi telesa in zato povzroča pomisleke glede možnih učinkov na zdravje. Opomba – koža, pripisana mejni vrednosti, opredeljuje možnost znatnega vnosa prek kože. Za delodajalce velja obveznost upoštevanja takih oznak pri izvajanju ocene tveganja in pri izvajanju preventivnih in zaščitnih ukrepov za določeno rakotvorno ali mutageno snov v skladu z Direktivo.

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o spremembi Direktive 2004/37/ES o varovanju delavcev pred nevarnostmi zaradi izpostavljenosti rakotvornim ali mutagenim snovem pri delu

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), in zlasti člena 153(2) Pogodbe,
ob upoštevanju Direktive 2004/37/ES Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o varovanju delavcev pred nevarnostmi zaradi izpostavljenosti rakotvornim ali mutagenim snovem pri delu (šesta posebna direktiva v skladu s členom 16(1) Direktive Sveta 89/391/EGS), in zlasti člena 17(1) Direktive⁴⁴,
ob upoštevanju predloga Evropske komisije,
po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,
ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora⁴⁵,
ob upoštevanju mnenja Odbora regij⁴⁶,
v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,
ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Direktiva 2004/37/ES je namenjena zaščititi delavcev pred tveganji, ki ogrožajo njihovo zdravje in varnost zaradi izpostavljenosti rakotvornim ali mutagenim snovem na delovnem mestu, in določa minimalne zahteve za ta namen, vključno z mejnimi vrednostmi, na podlagi razpoložljivih znanstvenih in tehničnih podatkov.
- (2) Mejne vrednosti bi bilo treba pregledati, kadar se na podlagi znanstvenih podatkov pojavi potreba po tem.
- (3) Za zagotovitev najvišje možne stopnje varovanja je pri nekaterih rakotvornih in mutagenih snoveh treba upoštevati tudi druge načine absorpcije, vključno z možnostjo prehajanja skozi kožo.
- (4) Znanstveni odbor za omejitve poklicne izpostavljenosti kemičnim snovem (v nadaljnjem besedilu: Odbor) pomaga Komisiji zlasti pri ocenjevanju najnovejših razpoložljivih znanstvenih podatkov in pri predlaganju mejnih vrednosti, ki veljajo za poklicno izpostavljenost v zvezi z varovanjem delavcev pred tveganjem zaradi izpostavljenosti kemijskim dejavnikom in ki se določijo na ravni EU v skladu z

⁴⁴ UL L 158, 30.4.2004, str. 50.

⁴⁵ UL C , , str. .

⁴⁶ UL C , , str. .

Direktivo Sveta 98/24/ES⁴⁷ in Direktivo 2004/37/ES. Za kemijske dejavnike o-toluidin in 2-nitropropan ni bilo na voljo nobenega priporočila Odbora, tako da so bili upoštevani drugi viri znanstvenih informacij, ki so dovolj zanesljivi in javno dostopni^{48, 49}.

- (5) O rakotvornosti vdihovanja prahu kristalnega kremenca obstajajo zadostni dokazi. Treba bi bilo določiti mejno vrednost za prah kristalnega kremenca, ki se vdihuje, na podlagi razpoložljivih podatkov, vključno z znanstvenimi in tehničnimi podatki. Za prah kristalnega kremenca, ki se vdihuje in ki nastane pri delovnem postopku, ne velja razvrstitev v skladu z Uredbo (ES) št. 1272/2008 Evropskega parlamenta in Sveta⁵⁰. Zato je primerno vključiti delo, ki vključuje izpostavljenost vdihovanju prahu kristalnega kremenca, ki nastane pri delovnem postopku, v Prilogo I k Direktivi 2004/37/ES in določiti mejno vrednost za prah kristalnega kremenca, ki se vdihuje („respirabilna frakcija“).
- (6) Smernice in primeri dobre prakse, razviti s pobudami, kot sta socialni dialog „Sporazum o zdravstveni zaščiti delavcev z dobrim ravnanjem in uporabo kristalnega kremenca ter z izdelki, ki ga vsebujejo“ (NEPSi), so dragoceno orodje za dopolnitev regulativnih ukrepov ter zlasti za podporo učinkovitemu izvajanju mejnih vrednosti.
- (7) Mejne vrednosti, določene v Prilogi III k Direktivi 2004/37/ES za monomer vinil klorid in prah trdega lesa, bi bilo treba revidirati v luči najnovejših znanstvenih podatkov.
- (8) 1,2-epoksipropan izpolnjuje merila za razvrstitev kot rakotvorna snov (kategorija 1B) v skladu z Uredbo (ES) št. 1272/2008, zato je rakotvorna snov v smislu Direktive 2004/37/ES. Na podlagi razpoložljivih podatkov, vključno z znanstvenimi in tehničnimi podatki, je mogoče jasno opredeliti raven izpostavljenosti, pod katero izpostavljenost tej snovi ne bi povzročila škodljivih učinkov. Zato je primerno določiti takšno mejno vrednost za 1,2-epoksipropan.
- (9) 1,3-butadien izpolnjuje merila za razvrstitev kot rakotvorna snov (kategorija 1A) v skladu z Uredbo (ES) št. 1272/2008, zato je rakotvorna snov v smislu Direktive 2004/37/ES. Na podlagi razpoložljivih podatkov, vključno z znanstvenimi in tehničnimi podatki, je možno določiti mejno vrednost za to rakotvorno snov. Zato je primerno določiti mejno vrednost za 1,3-butadien.
- (10) 2-nitropropan izpolnjuje merila za razvrstitev kot rakotvorna snov (kategorija 1B) v skladu z Uredbo (ES) št. 1272/2008, zato je rakotvorna snov v smislu Direktive 2004/37/ES. Na podlagi razpoložljivih podatkov, vključno z znanstvenimi in tehničnimi podatki, je možno določiti mejno vrednost za to rakotvorno snov. Zato je primerno določiti mejno vrednost za 2-nitropropan.

⁴⁷ Direktiva Sveta 98/24/ES z dne 7. aprila 1998 o varovanju zdravja in zagotavljanju varnosti delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti kemičnim dejavnikom pri delu (štirinajsta posebna direktiva v smislu člena 16(1) Direktive 89/391/EGS) (UL L 131, 5.5.1998, str. 11).

⁴⁸ <http://monographs.iarc.fr/ENG/Monographs/vol77/mono77-11.pdf>
<http://monographs.iarc.fr/ENG/Monographs/vol99/mono99-15.pdf> and
<http://monographs.iarc.fr/ENG/Monographs/vol100F/mono100F-11.pdf>

⁴⁹ <http://monographs.iarc.fr/ENG/Monographs/vol1-42/mono29.pdf> and
<http://monographs.iarc.fr/ENG/Monographs/vol71/mono71-49.pdf>

⁵⁰ Uredba (ES) št. 1272/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o razvrščanju, označevanju in pakiranju snovi ter zmesi (UL L 353, 31.12.2008, str. 1).

- (11) Akrilamid izpolnjuje merila za razvrstitev kot rakotvorna snov (kategorija 1B) v skladu z Uredbo (ES) št. 1272/2008, zato je rakotvorna snov v smislu Direktive 2004/37/ES. Na podlagi razpoložljivih podatkov, vključno z znanstvenimi in tehničnimi podatki, je možno določiti mejno vrednost za akrilamid. Odbor je v primeru akrilamida zaznal možnost znatnega vnosa prek kože. Zato je za akrilamid primerno določiti mejno vrednost in mu pripisati opombo, da obstaja možnost znatnega vnosa prek kože.
- (12) Nekateri spojine šestvalentnega kroma izpolnjujejo merila za razvrstitev kot rakotvorna snov kategorije 1A ali 1B v skladu z Uredbo (ES) št. 1272/2008, zato so rakotvorna snov v smislu Direktive 2004/37/ES. Na podlagi razpoložljivih podatkov, vključno z znanstvenimi in tehničnimi podatki, je možno določiti mejno vrednost za te spojine šestvalentnega kroma. Zato je primerno, da se določi mejna vrednost za spojine šestvalentnega kroma, ki so rakotvorne snovi v smislu Direktive 2004/37/ES.
- (13) Etilen oksid izpolnjuje merila za razvrstitev kot rakotvorna snov (kategorija 1B) v skladu z Uredbo (ES) št. 1272/2008, zato je rakotvorna snov v smislu Direktive 2004/37/ES. Na podlagi razpoložljivih podatkov, vključno z znanstvenimi in tehničnimi podatki, je možno določiti mejno vrednost za to rakotvorno snov. Odbor je v primeru etilen oksida zaznal možnost znatnega vnosa prek kože. Zato je za etilen oksid primerno določiti mejno vrednost in mu pripisati opombo, da obstaja možnost znatnega vnosa prek kože.
- (14) O-toluidin izpolnjuje merila za razvrstitev kot rakotvorna snov (kategorija 1B) v skladu z Uredbo (ES) št. 1272/2008, zato je rakotvorna snov v smislu Direktive 2004/37/ES. Na podlagi razpoložljivih podatkov, vključno z znanstvenimi in tehničnimi podatki, je možno določiti mejno vrednost za to rakotvorno snov. Zato je primerno določiti mejno vrednost za o-toluidin.
- (15) Nekatera refraktorska keramična vlakna izpolnjujejo merila za razvrstitev kot rakotvorna snov kategorije 1B v skladu z Uredbo (ES) št. 1272/2008, zato so rakotvorna snov v smislu Direktive 2004/37/ES. Na podlagi razpoložljivih podatkov, vključno z znanstvenimi in tehničnimi podatki, je možno določiti mejno vrednost za refraktorska keramična vlakna, ki so rakotvorne snovi v smislu Direktive 2004/37/ES. Zato je primerno določiti mejno vrednost za ta refraktorska keramična vlakna.
- (16) Bromoetilen izpolnjuje merila za razvrstitev kot rakotvorna snov (kategorija 1B) v skladu z Uredbo (ES) št. 1272/2008, zato je rakotvorna snov v smislu Direktive 2004/37/ES. Na podlagi razpoložljivih podatkov, vključno z znanstvenimi in tehničnimi podatki, je možno določiti mejno vrednost za to rakotvorno snov. Zato je primerno določiti mejno vrednost za bromoetilen.
- (17) Hidrazin izpolnjuje merila za razvrstitev kot rakotvorna snov (kategorija 1B) v skladu z Uredbo (ES) št. 1272/2008, zato je rakotvorna snov v smislu Direktive 2004/37/ES. Na podlagi razpoložljivih podatkov, vključno z znanstvenimi in tehničnimi podatki, je možno določiti mejno vrednost za hidrazin. Odbor je v primeru te rakotvorne snovi zaznal možnost znatnega vnosa prek kože. Zato je za hidrazin primerno določiti mejno vrednost in mu pripisati opombo, da obstaja možnost znatnega vnosa prek kože.
- (18) Ta sprememba krepi zaščito zdravja delavcev pri delu.
- (19) Komisija se je posvetovala s Svetovalnim odborom za varnost in zdravje pri delu, ustanovljenim s Sklepom Sveta z dne 22. julija 2003. Prav tako je opravila dvostopenjsko posvetovanje z evropskimi socialnimi partnerji v skladu s členom 154 PDEU.

- (20) Ta direktiva spoštuje temeljne pravice in načela iz Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, zlasti iz člena 31(1) Listine.
- (21) Mejne vrednosti, določene v tej direktivi, se bodo pregledovale v luči izvajanja Uredbe (ES) št. 1907/2006, zlasti ob upoštevanju interakcije med mejnimi vrednostmi, določenimi v skladu z Direktivo 2004/37/ES, in izpeljano ravno brez učinka (v nadaljnjem besedilu: DNEL), izpeljano za nevarne kemikalije v skladu z navedeno uredbo.
- (22) Glede na to, da države članice ciljev te direktive, namreč izboljšanja življenjskih in delovnih pogojev ter varovanja zdravja delavcev pred posebnimi tveganji zaradi izpostavljenosti rakotvornim snovem, ne morejo zadovoljivo doseči same, temveč jih je lažje doseči na ravni EU, lahko EU sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti, kot je določeno v členu 5(3) Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz člena 5(4) PEU ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje zadevnih ciljev.
- (23) Glede na to, da se ta akt nanaša na zdravje delavcev na delovnem mestu, bi bilo treba določiti rok dveh let za prenos v nacionalno zakonodajo.
- (24) Direktivo 2004/37/ES bi bilo zato treba ustrezno spremeniti –

STA SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Direktiva 2004/37/ES se spremeni:

1. V Prilogi I se doda naslednja točka:

„6. Delo, ki vključuje izpostavljenost vdihovanju prahu kristalnega kremenca, ki nastane pri delovnem postopku“.

2. Priloga III se nadomesti z besedilom iz Priloge k tej direktivi.

Člen 2

1. Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, najpozneje dve leti po začetku veljavnosti te direktive. Besedila navedenih predpisov nemudoma sporočijo Komisiji.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

2. Države članice predložijo Komisiji besedila predpisov nacionalne zakonodaje, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 3

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 4

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju,

Za Evropski parlament
Predsednik

Za Svet
Predsednik